

Sayı : 2024/1065

Tarih: 24/09/2024

Konu: Liman Hizmetlerinde Yaşanan Sorunlar Hk.

SOCAR Aliğa Liman İşletmeciliği A.Ş.'ne
Siteler, Necmettin Giritlioğlu Cd. No:6/1, 35800 Aliğa/İzmir

İzmir Gümrük Müşavirleri Derneği, 4458 sayılı Gümrük Kanunu hükümlerine göre kurulmuş bir mesleki teşekkül olup, Derneğimize kayıtlı 400 Gümrük Müşaviri, 1250 Gümrük Müşavir Yardımcısı, 2000 stajyer personel ve 6350 Gümrük Müşavirliği firmalarında çalışan ofis personeli olan, toplam 10.000 kişiye istihdam sağlayan sanayici, ihracatçı ve ithalatçı ile başta gümrük idareleri olmak üzere tüm kamu idareleri ile adeta köprü vazifesi gören bir meslek örgütüdür.

Bilindiği üzere limanlar Gümrük kanunu ve Yönetmeliğinde belirtilen hükümler doğrultusunda Gümrük denetimindeki Gümrük İşlemlerinin yapılması için kurulmuş Geçici depolama statüsündeki işletmelerdir.

Gümrük mevzuatı kapsamında önem arz eden Gümrük Kanunu ve yönetmeliği maddelerinden bazıları aşağıda belirtilmiştir.

“Gümrük Kanunu MADDE 218- 1. Türkiye ile diğer ülkeler arasında demiryolu dahil kara, deniz ve hava yoluyla yapılan eşya ve yolcu taşımalarında yararlanılan istasyon, deniz ve hava limanlarını işleten kuruluşlar ile posta idareleri, bu Kanun hükümlerine göre gerekli gümrük gözetim ve kontrol işlemlerinin yapılmasını sağlamak üzere; yolcu salonları, geçici depolama yerleri, antrepolar ile görevli gümrük ve gümrük muhafaza idarelerinin çalışmalarına elverişli ve yeterli bürolar ve gözetleme kuleleri tesis etmek; buraların aydınlatma, ısıtma ve temizlik ihtiyaçlarını karşılamak; telefon ve büro eşyasını bedelsiz olarak sağlamak; limanlarda ve gümrük kapılarında gümrük gözetimine tabi eşya ve kişiler ile diğerlerinin birbirine karışmasını önlemeye yönelik her türlü fiziki yapıların sağlanması konusunda Gümrük Müsteşarlığının isteklerini yerine getirmek zorundadırlar.

2. Posta idareleri,1 inci fıkrada sayılanların yanı sıra posta kolilerinin muayene ve tahlili için gerekli ölçü aletleri ve diğer donanımları sağlamakla yükümlüdür.

3. Türkiye ile diğer ülkeler arasında deniz ve havayolu ile yapılan eşya ve yolcu taşımalarında yararlanılan deniz ve havalimanlarını işleten kuruluşlar ile geçici depolama yeri işleticileri, gümrüklü sahalarda 26/9/2011 tarihli ve 655 sayılı Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname kapsamı dışında bulunan gümrük iş ve işlemleri ile ilgili tahmil, tahliye, ardiye, saha içi taşıma ücretleri ve benzeri masrafların belirlenen azami bedellerine uymakla yükümlüdür. Bakanlık tarafından azami bedeller belirlenirken özelleştirme uygulamaları çerçevesinde yapılan sözleşmelerde yer alan düzenlemeler dikkate alınır.

Gümrük Yönetmeliği (G.Y.) MADDE 72/Ş - (1) (22.01.2016 tarih ve 29601 sayılı R.G. ile değişik) Kanununun 218 inci maddesinde belirtilen işleticiler;

a) Gümrük gözetim ve kontrolü işlemlerinin yapılmasını gerçekleştirmek üzere bedelsiz olarak;

- 1) Eşya, yolcu ve araçların fiziki aramasının etkin bir şekilde yapılabileceği kapalı arama tesisleri ile gümrük muayenesinin yapılabileceği uygun yerlerin teminini,
 - 2) Eşya, yolcu ve taşıt trafiğine ilişkin olarak kullandıkları otomasyon sistemlerine, yazılımlara ve CCTV kamera sistemlerine gümrük idaresince erişimin sağlanması ve/veya bunlardan gümrük idaresince kullanılan sistemlere veri aktarımının düzenli ve kesintisiz olarak yapılmasını,
 - 3) Birinci alt bentte belirtilen yer ve tesislerin bakım ve onarımlarının gerçekleştirilmesi ile ikinci alt bentte belirtilen sistemlerin düzenli olarak işletilmesi, güncellenmesi ve Bakanlık sistemleriyle uyumlu hale getirilmesini,
 - 4) 72 ve 72/S maddelerinde belirtilen gözetim önlemleri ile kişi, eşya ve taşıtların gümrük işlemleri tamamlanmadan gümrüklü yer ve sahalardan çıkmalarını önlemeye yönelik gümrük idaresince talep edilen gerekli tedbirlerin alınmasını sağlamak,
 - b) Gümrük idaresince bilgisayar veri işleme tekniği yoluyla iletilen veri, mesaj ve talimatların gereğini yerine getirmek,
 - c) Aksi belirtilmedikçe, gümrük idaresince bildirilen ve gizli tutulması istenilen bilgileri açıklamamak, ile yükümlüdürler.
- (2) Bu maddede belirtilen yükümlülüklerle ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir.
- (3) Muayene ve kontrol edilecek eşyadan alınacak azami bedellere ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenebilir

Eşyanın muayene edilmesi G.Y. MADDE 88 - (1) Geçici depolama yerlerinde bulunan eşya, beyana uygun olup olmadığının tespiti açısından veya gerekli görülen herhangi bir zamanda muayene ile görevli memurlar tarafından muayene edilir. Gerek görülmesi halinde muayenede, eşya sahibi veya temsilcisinin veya geçici depolama yeri personelinin bulunması da istenebilir.

G.Y. İzin MADDE 513 - (1) (01.08.2017 tarihli, 30141 sayılı R.G. ile değişik) Geçici depolama yeri açıp işletmek isteyen kişiler izin almak için aşağıda sayılan belgelerle birlikte ilgili gümrük müdürlüğüne bir dilekçe ile başvurmaları gerekir.

h) Ek-79'da yer alan taahhütname.

(2) (16.07.2011 tarih ve 27996 sayılı R.G. ile değişik) Gümrük müdürlüğü talep edilen geçici depolama yerinin;

a) Eşyanın güvenli bir şekilde muhafazasını sağlayacak nitelikte,

c) Eşya miktarının tespiti ile eşyanın boşaltılması ve yüklenilmesine yönelik gerekli teknik donanımına sahip,

G.Y. Geçici depolama yeri işletme izninin geri alınması MADDE 517 -(31.03.2012 tarih ve 28250 sayılı R.G. ile değişik)

(1) Taahhütlerini ve Yönetmelikte belirtilen yükümlülüklerini yerine getirmeyen geçici depolama yeri işleticilerine tebligat yapılarak bir yılı geçmeyecek şekilde belirlenen süre içerisinde bu yükümlülüklerini yerine getirmeleri, aksi halde verilen süre sonunda geçici depolama yeri açma ve işletme izninin geri alınacağı bildirilir. İstenen hususlar yerine getirilmediği takdirde, durum ilgili bölge müdürlüğü aracılığıyla Bakanlığa iletilir. Bakanlıkça işletme izni geri alınır.

(5) Geçici depolama yeri işleticisinin taahhüt ve yükümlülüklerine aykırı hareket etmesi nedeniyle vergi kaybına neden olunması halinde geçici depolama izni geri alınabilir. (22.01.2016 tarih ve 29601 sayılı R.G. ile eklenmiştir)

G.Y. Geçici depolama yeri ve antrepolara kimlerin girebileceği MADDE 557 - (1) Geçici depolama yeri ve antrepolara, görevli memur, hizmetli ve işçilerle, bunların amir ve denetçilerinden ve gümrük ve ticaret müfettişi ve müfettiş yardımcıları ile gümrük idare amirleri veya yetkili kılınacak görevlilerden, yetkilendirilmiş gümrük müşavirleri ile gümrük müşavirleri ve yardımcılarında, eşya sahipleri veya adlarına harekete yetkili olanlardan ve gümrük idaresince izin verilen şahıslardan başka kimse giremez.” hükümleri amirdir.

Bilindiği üzere; Gümrük Müşavirleri ve yardımcıları ve çalışanları dış ticaret firmaları tarafından gümrüklü saha olarak kabul edilen ihraç, ithal ve transit kapsamı eşyalar başta olmak üzere liman işletmesinde eşyaların muayene edilecek veya numune alınması gerekli durumlarda nezaret etmek ve işlemleri biten eşyaları teslim almak gibi konular başta olmak üzere Gümrük mevzuatı kapsamında Dış Ticaret firmalarının iş ve işlerini yapmak üzere yetkilendirilmişlerdir.

Aliağa da bulunan özellikle Konteyner Limanı işletici kuruluşlarla çeşitli platformlarda yapılan toplantılarda dile getirilen sorun ve eksiklikler maalesef artarak devam ettiği üyelerimizden gelen yoğun şikayet ve taleplerden anlaşılmaktadır.

Üyelerimiz Dış Ticaret Firmalarının yasal temsilcileri ve onların adına liman işletmelerinden hizmet alan meslek mensuplarıdır. Tüm üyelerimizin ortak beklentisi, Gümrük mevzuatı kapsamında limanların sorumlulukları ve görevleri doğrultusunda daha etkin ve verimli bir şekilde hizmet vermeleri ve en önemlisi kapasiteleri doğrultusunda limanlara eşya alınmasının hizmet kalitesi ve süreler açısından önem arz ettiği ve bunların sonucu olarak, İhracatçı ve İthalatçı firmaların zaman ve maliyet kayıplarının önüne geçerek uluslararası firmalarla rekabet gücünü de arttıracakı mütalaa edilmektedir.

Liman hizmetleri ile ilgili Üyelerimizden gelen bildirimler ve talepler ekte listelenmiştir. Aksaklık ve sorunların tarafınızca değerlendirilmesi ve çözüme kavuşturulması hususunda

Gereğini bilgilerinize rica ederiz.

Saygılarımızla;

Taşkın DALAY
Yön.Kur.Başkanı

SOCAR LİMANI YAŞANAN SORUNLAR:

1- Aliğa Kaymakamlığına liman kartı başvurusu için gerekli belgeler verilmişken SOCAR limanından liman giriş numune alımı için aynı belgeler istenilmekte,

2- SOCAR;

a. İç boşaltımlarda liman iç boşaltım taahhütname istiyor. Mala limanda herhangi bir şey olsa dahi limanın hiçbir sorumluluğu olmuyor. Yani bile isteye mala bir şey olsa limanın hiçbir sorumluluğu olmuyor. Bu nedenle firmalar da taahhütname vermek istemiyorlar. Firmanın taahhütname vermemesi durumunda da gözetmen tutulması isteniyor buda ek maliyet getiriyor.

b. Yine iç boşaltımlarda konteynırın tamamı boşalmadıysa kalan miktar çok az olsa dahi ertesi güne yine 1 konteynır için uygulanan iç boşaltım ücreti uygulanıyor

3- Özellikle son dönemde TCE EGE ve Socar limanında başlayan uygulama ile kırmızı hattan muayene yapılan konteynere aynı gün mesai saatleri içerisinde çıkış verilmemesi, Limana araç ve personel girişlerinde sürekli sorun çıkartılması ve sürekli ek bilgi ve belge istenmesi,

4- Kapasitesinin üzerinde yüklenmiş kamyonlar, yollardaki çukurlar nedeniyle yollara dökülen hurdalar can güvenliğini tehlikeye sokmakta,

5- Aliğa da bulunan liman işletmeleri muayene taleplerini o günün saat 15,30 kadar alıyorlar bu saatten sonra gelecek talepleri bir sonraki gün gelmiş olarak kabul ediliyor ve işlem 2 gün gibi bir kapsama girmiş oluyor. Meslektaşlarımızın zamana karşı nasıl yarış halinde oldukları kaçınılmaz bir gerçektir; dolayısı ile talebimiz bu saat diliminin saat 17 veya 17:30 kadar esnetilmesi. bizler için meslekteki dakikaların öneminin ne olduğu tarafımızdan gayet iyi bilinmektedir.

6- Genel olarak;

a. kimyahane numunelerinin alımında limanların yeterli ekipman aletleri olmadığı için dışarıdan ücretli olarak ekipman getirtmek zorunda kalıyoruz. Bütün bunlarda maliyetlerin epey artmasına neden olmaktadır. Ekipmanın tedarik edilmesi limanın bunun için uygun hale gelmesi ardiye rakamlarının daha da artmasına neden oluyor ve bütün bunlar maliyetlerin artmasına neden oluyor.

b. Tüm limanlar için uygulanan ardiye, muayene, iç boşaltma, dolu çıkış tarifeleri çok yüksek.ve Gümrükler Genel Müdürlüğünün yayımlanmış olduğu genelgede belirtilen ücretlerin çok üzerinde tarife uyguluyorlar.

7- Operasyondaki arkadaşlar özellikle ithalat işlemlerinde muayeneye gittiklerinde liman sahasında ekipman ve sorumlu personel tedariğinde sıkıntı yaşıyorlar. Konteyner içinde yer alan koli, ambalaj, palet, tahta kutu vs. gibi ambalajların açılması için gerekli olabilecek levye, kesici alet ya da farklı bir ekipman temin edilemiyor, yoğunluk olduğu durumlarda ki genel olarak bir yoğunluk mevcut, liman personeli ve ekipman tedariği olmadan arkadaşlarımız kendi imkanları ile çözüm üretmeye çalışıyorlar. Muayene sonrası da aynı şekilde açılan ambalajın bant, streç, plastik şerit gibi parçalarla sağlamlaştırılması veya kapatılması gereken durumlarda liman sahasında ki eksikliklerden dolayı sıkıntı yaşanabiliyor. Muayeneye yönelik bu tip ekipmanların tedarik edilebilir olması gerekli.

8- Liman sahalarına gidiş yolları kötü halde. Yollar dar, çok fazla çukur var ve özellikle yağmurlu günlerde ciddi sıkıntı yaratıyor. Aynı zamanda hurda tesislerine giden tırlarında aynı güzergâhta olması, bu araçlardan yollara hurda demirlerin düşmesi güvenlik sorunları yaratıyor. Yolların periyodik olarak bakımlarının yapılması sağlanmalı.

9- Limanlarda Konteyner ithalatlar için aynı gün muayene + sevkiyat gerçekleştirilemiyor. Sevkiyat bir sonraki iş günü yapılabilmekte. (Muayene ve sevkiyat talebi bir gün öncesinden limana

iletilmek kaydıyla) Acil işlemlerde opsiyonel olarak muayene ve sevk yapılması sağlanmalı. Özellikle sanayici firmalar için girdi ürünlerin bir an önce sevk edilmesi çok önemli. Ayrıca genel olarak ithalat muayene talepleri saat 15.00 sonrası kabul edilmiyor. Firmalardan veya acentelerden evrakların temin edilmesi öğlenden sonraları bulabildiğinden ithalat beyanname tescilleri de 15:00 sonrasına kalabiliyor, bu haliyle kırmızı hat çıkan bir beyanın saat 15:00 sonrası limana geçilen muayene talebi ve muayenenin yapılması 2 iş günü sonrasında gerçekleşiyor ve zaman kaybı yaşanıyor. Muayene talep saatlerinin 16:00-17:00'ye alınması sağlanırsa gün kaybı bir nebze yaşanmamış olur.

10- Yoğunlukları nedeni ile kendilerine iletilen muayene, dolu çıkış veya iç boşaltma taleplerimizin kabul edilmemesi,

11- Taleplerin belli bir saati geçtikten sonra atıldığında kabul edilmemesi, hatta bazen 1 gün önceden ve saat geçmeden dahi atılan talepler yoğunluk nedeni ile kabul edilmiyor. Onların yoğunluğunun bizim veya müşterimiz olan ticaret erbabının sorunu olmaması gerektiği,

12- Taleplerin kabul edilmemesi, kırmızı hattın muayene yapılan konteynere aynı gün çıkış verilmesi vb. sorunlar nedeni gümrüğe mesai vermek istesek bile aynı gün içerisinde ithalat tamamlanmasının mümkün olmaması(Örneğin tüm ordinolar sabahdan alınamıyor, öğleden sonra veya akşamüzeri alınan bir ordinonun beyanname tescili yapıldıktan sonra kırmızı hatta düştüğü için muayene talebi , talep saati geçtiği sebebi ile 1 ertesi gün atılması ve talep atıldığı tarihten sonraki gün için talep yapılması gerekiyor. Bu durum işlemlere başlamak için bile en az 2 gün kayıp anlamına geliyor.

13- Muayene yaptıktan sonra aynı gün çıkış vermedikleri için 1 gün sonraya çıkış talebi atabiliyoruz o da yine talep saati geçmedi ise, geçti ise onu da kabul etmiyorlar ve 2 gün de öyle gidiyor. Bu durumda kırmızı hattın işlem gören bir beyannamenin işlemlerinin tamamlanması en iyi ihtimalle 5 günü buluyor.

14- Nemport, Socar ve TC Ege limanlarına gelen serbest bölge adresli transit işlemlerinde tüm gümrük operasyonları tamamlanmış ve kapı çıkışları yapılmış ardiyeleri ödenmiş ve araçlar orada olmasına rağmen saat 11:00 gibi giren araç parsiyel yükü dahi akşam saatlerinde alabiliyor. Ertesi güne sarktığı durumlar oluyor.

15- Tüm organizasyon eksiksiz tamamlandığı halde yapılan geç yüklemeler kaynaklı eşyaların varış gümrük idarelerinde ek mesailere, nakliyeler için bazen 2 günlük bekleme ücretleri gibi ilave ve yüksek maliyetlere neden olunuyor.

16- Aliğa gümrüğünde işlem sirkülasyonu fazla olan firmalar için konteyner ofislerin yapılması ve mükelleflerin çalışma ortamının iyileştirilmesi bilgi işlem merkezi bu konuda çok yetersiz kalmaktadır.